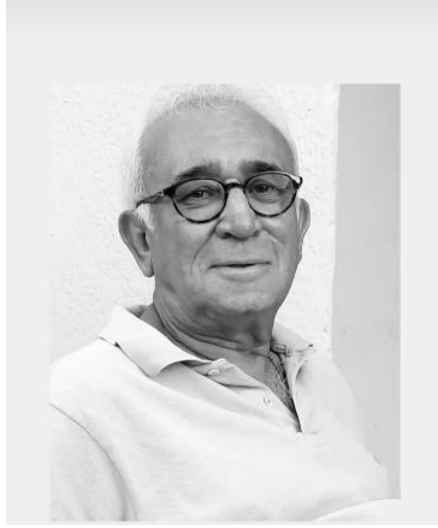

Anısına / Im Memoriam Prof. Dr. Ahmet Coşkun ÖZGÜNEL*

(01.02.1941 - 27.08.2024)

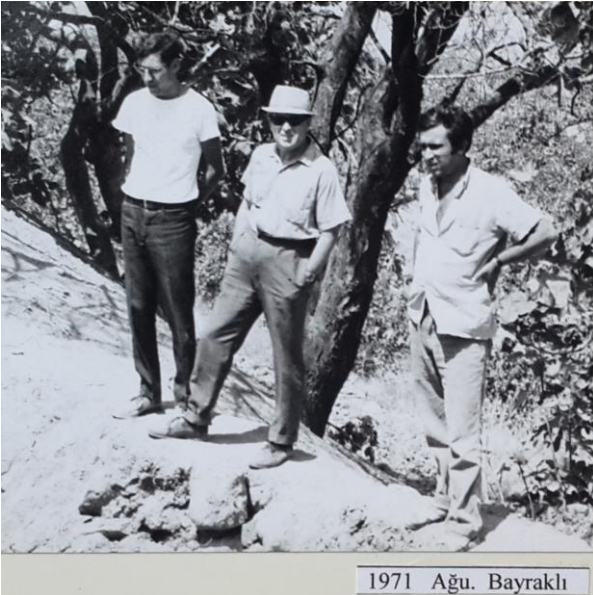

Anadolu Arkeolojisinin yetiştirdiği en önemli isimlerinden ve "Akurgal Ekolünün" başarılı temsilcilerinden olan Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel 2023 yılının yaz aylarında başlayan sağlık sorunlarından sonra yılın sonuna doğru tekrar toparlanarak yeniden meslektaşları, dostları ve de her daim destekçisi, yol göstericisi olduğu öğrencileriyle birlikte çok sevdiği arkeoloji bilimi ile ilgili etkinliklere katılmaya başlamıştı. Ancak Şubat 2024 sonrası yaşanan sağlık sorunları ne yazık ki "Hocaların Hocası" Coşkun Hocayı bizlerden kopardı. 29 Ağustos 2024 tarihinde meslektaşları, dostları, sevenleri ve yetiştirdiği öğrencilerinin katıldığı bir cenaze merasimi sonrası 40 yılını verdiği ve çok sevdiği Çanakkale-Babakale coğrafyasında Ege Denizi'nin sonsuzluğuna bakan ve Anadolu Yarımadasının en batısındaki ebedi istirahatgahına defnedildi. Prof. Özgünel 83 yıllık yaşamının meslek aşkıyla geçirdiği fv yıla pek çok başarıyı sığdırmış, ilklerin hazırlayıcısı olmuş en önemlisi pek çok öğrencinin arkeoloji bilimine kazandırılmasına bizzat destek vermiştir. Üretken bir bilim insanı olmasının yanında babacan tavırları, ışık gördüğü her genç için sarfettiği çabalarla, yaptığı çalışmalarla Prof. Özgünel Anadolu Arkeolojisi içindeki haklı yerini almıştır.

* Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel ile ilk karşılaşmamız Ekim 1984'te Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nde fakültenin 4. katında 432 numaralı derslikteki üniversite eğitimimin ilk dersinde gerçekleşti. Kendisi ile olan ilk derste sonraki yıllarda da sıklıkla 1. sınıf öğrencilerine yaptığı gibi o tatlı sert üslubu ile neden arkeoloji okumaya geldiğimizi, yazacak başka bir bölüm bulup bulamadığımızı sorgulamıştı. Bizlere yol yakınken başka bir bilim dalında okumamız gerektiğini ifade etmişti. Bu ifadeler o tarihlerde 17-18 yaşlarında olan bizlerde birazcık hayal kırıklığı yaratsa da aradan geçen yıllar hocamızın haklılığını, çok saygıdeğer bir iş olmasına karşı mesleği yapabilmekteki güçlükleri bize gösterecekti. 1986 yılında Gülpınar Kazısı'na dahil olmamla birlikte başlayan hoca öğrenci ilişkisi, zamanla usta çırak ve en nihayetinde de bir akademik baba ve oğul ilişkisine dönüştü. Coşkun Hocamızı kaybettiğim 27 Ağustos 2024 tarihine kadar geçen yaklaşık 40 yıl akademik ve özel yaşamımın en güzel zamanlarından bir bölümü oluşturdu. Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel arkeoloji bilimini bana ve bizlere öğreten, sevdiiren hocamız olarak, bizlere güvenerek akademideki yürüyüşümüzde daima arkamızdaki en büyük destekleyicimiz ve yol göstericimiz olarak sadece tarafımdan değil tüm öğrencileri tarafından her daim sevgiyle, saygıyla anılacak ve her birimizin akademideki başarılarında pay sahibi olacaktır.

Özgeçmişi ve Akademik Kariyeri

1 Şubat 1941 tarihinde Erzincan'da dünyaya gelen Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel eğitim hayatının büyük bir kısmını babasının görevi nedeniyle Ankara'da geçirmiştir. Ankara Sarar İlkokulu, Ankara Mimar Kemal Ortaokulu ve nihayetinde Ankara Bahçelievler Deneme Lisesi'nde ilk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 1962 yılında Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Klasik Arkeoloji ve Çağdaş Anadolu Arkeolojisi Kürsüsünde lisans eğitimine başlar. 1967 yılının Şubat döneminde lisans eğitimini tamamlayan Prof. Özgünel aynı yıl 29 Nisan'da lisans eğitimini tamamladığı kürsüye asistan olur. Öğrenciliğinden itibaren 1962-1963 yıllarında Prof. Dr. Yusuf Boysal tarafından yürütülen Teos ve Dirmil-Gökçebel (Halikarnassos) kazılarında görev yapar. Akademik hayatındaki dönüm noktalarından biri 1964 yılından itibaren katıldığı ve Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal tarafından yürütülen çalışmalardır. "Akurgal Kazılarında" Phokaia (Eski Foça), Pitane (Çandarlı), Eski Smyrna (Bayraklı) ve Erythrai (Ildırı) kazılarına öğrenci, ekip üyesi ve arazi sorumlusu olarak katılmıştır. Prof. Özgünel için meslek yaşantısındaki en önemli dönüm noktalarından biri kuşkusuz Hocası Ord. Prof. Ekrem Akurgal ile birlikte çalıştığı yıllardır. 1979 yılına kadar devam eden bu süreçte Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel doktora ve doçentlik tezlerini tamamlar. Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel 10 Ekim 1972 tarihinde "Bayraklı Doğu İon Geometrik Seramiği" adlı doktora tezi ile edebiyat doktoru unvanını taşımaya hak kazanır. 22 Kasım 1979 tarihinde "Anadolu'da Miken Seramiği" isimli tezi ile doçent unvanını alır. Prof. Özgünel'in hem doktora hem de doçentlik tezi olarak yaptığı çalışmalar sonrasında yeni buluntularla revize edilerek birkaç kez yayımlanmıştır. Bu çalışmalar vefatına kadar olan süreçte haklı olarak kendisine Anadolu'da özellikle bu dönem seramikleri konusunda en iyi birkaç bilim insanından biri olma unvanını kazandıracaktır. Vefatından birkaç yıl önce başladığı Anadolu'nun Geometrik Dönem Seramiği ile ilgili kitap çalışmasını tamamlayan hocamızın bu eserinin yayımlanması artık biz öğrencileri için hocamıza karşı yerine getirilmesi gereken akademik görevdir. 1964 ile 1979 yılları arasında ağırlıklı olarak Bayraklı Kazıları'na katılan Prof. Özgünel bu süreçte 1974 yılında yurtdışında İtalya Sicilya'daki Regio Calabria'da Amendolara'da arkeolog olarak görev alır.

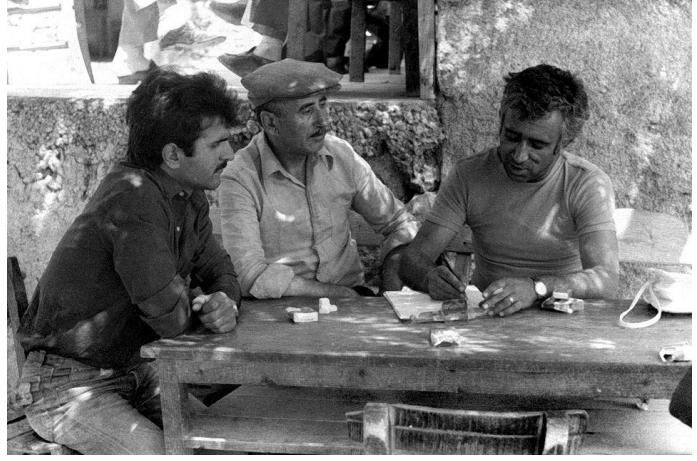

1971 Ağu. Bayraklı

Bayraklı Kazısı, Ağustos 1971, Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal öğrencileri Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel ve Doç. Dr. Seyhan Doruk ile birlikte (Doç. Dr. Seyhan Doruk Arşivi).

Doçent unvanını aldıktan sonra Prof. Özgünel aynı yılın sonuna doğru Troas Bölgesi'ne (Çanakkale) bir gezi gerçekleştirir. Artık akademik çalışmalarını yürütebileceği yeni bir kazı bölgesi seçmek hedefiyle yaptığı bu gezi sırasında daha önceden literatürden araştırmalar yaptığı o günlerde üzeri çok büyük ölçüde yağhaneler ve modern yapılarla örtülü olan, 1866'da Richard Pullan ve 1966'da da Hans Weber tarafından gerçekleştirilen araştırmalarla bilim dünyasına ta-

nıtılan ancak sonrasında tekrardan unutulmuşluğa terk edilen Anadolu'nun en uzun soluklu kültürlerinden birine evsahipliği yapan Apollon Smintheus Kült Alanı'nda çalışmaya karar verir. Prof. Özgünel bu kararını 1980 yılının Temmuz ayında hayata geçirir ve küçük bir ekip ile çalışmalar başlatılır. 1980 yılı ilk kazı yılı olması nedeniyle Apollon Smintheus Tapınağı'nın mevcut durumu ve etrafa dağılmış mimari elemanları belgeyerek kayıt altına alınır. Anadolu'nun kuzeybatısındaki bu önemli dini yapı üst yapısından tamamen yoksun bırakılmış ve unutulmuşluğa terk edilmiştir. Ekim 1981 ile Ocak 1982 tarihleri arasında Berlin DAI'de Apollon Kültü ve Smintheion ile ilgili çalışmaları yürütür. 1983 yılı Mart ayında İngiltere'de Britanya Müzesi'nde Pullan arşivinde araştırmalar gerçekleştirerek Smintheion'daki 1866 yılı kazılarını ve sonuçlarını değerlendirir. 1984 yılından itibaren de DAI (Deutsches Archäologisches Institut Berlin) muhabir üyesi olarak görev alır. 1969 yılından itibaren Alman Akademik Değişim Servisi (DAAD) bursiyeri olan Prof. Özgünel, 1985 yılından itibaren de Alexander von Humboldt Vakfı burslusu olur ve her iki bursla birçok kez Almanya'da akademik çalışmalar yürütür.

Smintheion Kazılarının ilk yılları, 1980'ler, Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel Gülpınarlı köylülerle sohbet ederken (Yurdakul Biçer Arşivi).

Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel 1980 yılından kazıyı bıraktığı 2020 yılına kadar geçen 40 yıllık Smintheion çalışmaları sırasında pek çok örnek teşkil edebilecek ilk uygulamayı da hayata geçirir. Kazının ilk on sezonu olan 1980-1989 yılları arasındaki ana hedef Apollon Smintheus Tapınağı'nı modern yapılardan arındırmak ve görünür kılmaktır. Bu çerçevede 1990 yılına kadar tapınak üzeri ve çevresinde modern yapılar sökülüp atılmaya çalışılmıştır. Anılan çalışmalara paralel olarak tapınağın günümüze kadar korunmuş olan mimari elemanları da gün ışığına çıkarılarak kayıt altına alınmışlardır. Prof. Özgünel ilk on yıllık süreçte bu program doğrultusunda çalışmalarını tapınak ve çevresinde sürdürürken eş zamanlı olarak başka çalışmalara ve de hedeflere yönelmiştir. Bunlardan ilki sadece iki sezon çalışılabilen Tuzla Ovası içinde yer alan Roma Dönemi köprüsüdür. 1986 ile 1987 yılları arasında kısıtlı imkanlarla gerçekleştirilen çalışmalar önemli bir yapıyı bilim dünyasına tanıtmıştır. Alexandria Troas'tan (Ezine-Dalyan) Smintheion'a (Ayvacık-Gülpınar) uzanan kutsal yolun üzerinde yer alan ve Satnioeis (Tuzla Çayı) üzerinden geçişi sağlayan köprü olması nedeniyle Tuzla Köprüsü ile ilgili olarak 1989 yılında antik köprü'nün kuzey ve güneydeki muhtemel yol bağlantılarını bulabilmek adına o günlerde Türkiye'de yeni başlamış olan jeofizik araştırmaları da yapılır. Bölgede Hellenistik-Roma dönemlerini içeren mezarların gün ışığına çıkarılması 1989 ile 1991 yılları arasında gerçekleşir.

1988 yılında Paris ve Berlin'de düzenlenen "Arkaik-Hellenistik Dönem Sonuna Kadar Anadolu'da Tapınak Mimarlığı" ve "Hermogenes ve Olgun Hellenistik Mimari" başlıklı iki sempozyumda Apollon Smintheus Tapınağı'nı mimarisi ve yapı plastiği ile ilgili sunumlar yapar. Sempozyumlarda Homeros'un İlyada Destanı'na ait bölümlerin tapınağın frizi üzerinde betimlenmesi ilk kez tanıtılır ve yıllar boyu defalarca bilim dünyasında ilgiyle takip edilir.

1990'lı yıllarda Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel Gülpınar'daki kazı ve araştırmalarında ikinci aşamaya geçer. 1989 yılında Otomarsan A.Ş. olarak başlayan ve 1990 yılından itibaren de Mercedes Benz Türkiye adıyla süren ve 3 yıl devam eden sponsorluk sayesinde Apollon Smintheus Tapınağı'nın en çok tahrip olmuş olan güneybatı kenarının ayağa kaldırılması çalışmalarına hız verilir. Tapınağa üç boyut kazandıracak biçimde yeniden ayağa kaldırma çalışmaları için yapının güneybatı köşesi seçilir. Sonraki yıllarda tapınağın güneybatı kenarı çevresindeki onarım çalışmaları *cella* kısmına doğru genişletilmiştir. Günümüzde tapınak ana cephesinde ayağa kaldırılmış sütunları, basamakları ve o basamaklara tırmanan "Tanrı Apollon Bronz Fareleri" ile gör-sel bir derinlik ve zenginlik sağlamaktadır.

1990'lı yıllar aynı zamanda arkeolojik araştırmaların tapınak temellerinden uzaklaşarak yakın çevre alanlara kaymaya başladığı, restorasyon çalışmalarının devam ettiği verimli yıllardır. Bu süreçte yine "Özgünel Kazıları" döneminin özgün işlerinden biri de tapınak çevresinde bir depo-müze oluşturma fikridir. Tapınak yakınındaki Bilal Yıldırım'a ait 1927 tarihli eski bir yağhane kamulaştırılmış ve 1993 sezonunda tapınak bölgesinden çıkan heykeltıraşlık eserleri olan friz blokları ve figürlü sütun tamburları ile birlikte başkaca arkeolojik materyallerin yanısıra bölgenin yakın geçmişini yansıtan etnografik eserler ile fotoğraflar bu depo-müze içerisine taşınmışlardır. 31

Gülpınar Depo-Müze, 1993 (Kazı Arşivi).

Ağustos 1993 Salı günü Apollon Smintheus Tapınağı "Depo-Müzesi" güzel bir törenle ziyarete açılmıştır. 1990'lı yıllarda Apollon Tapınağı'nın yakın çevresindeki rezervuarların kazılıp ortaya çıkarılması, yakınlardaki Geç Hellenistik-Roma Dönemi *nekropol*'ünün kazılması gerçekleşir. 1989-1991 yıllarında kazılan mezarlardan gün ışığına kavuşturulan 200'den fazla eserin bir bölümü bugün hala Troya Müzesi vitrinlerinde sergilenmektedir.

Bu yıllar aynı zamanda Smintheion'un batısında yer alan Beşiktepe-Hamaksitos kazılarının da yapıldığı yıllardır. 1992-1993 yılında ODTÜ Sualtı Araştırma Topluluğu'nun verdiği destek ile Apollon Smintheus Kutsal Alanının batısında Beşiktepe-Hamaksitos'un kuzeyinden Akliman'ın güneyine kadar olan kıyı bandı önünde dalışlar yapılarak deniz içindeki olası arkeolojik kalıntılar aranmıştır. 1993 ile 1995 yılları arasında Smintheion ile Alexandria Troas'ın ilişkisine yönelik olarak Alexandria Troas antik kentinde Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel başkanlığında yüzey araştırmaları başlatılmıştır. Böylelikle amaç o güne kadar hiç sistematik olarak araştırılmamış olan bu büyük antik kentin araştırılmasıdır. 1996 yılında Prof. Özgünel ve birkaç yakın çalışma arkadaşı 24 Temmuz ile 3 Ağustos 1996 tarihleri arasında devlet göreviyle Tacikistan'taki Enver Paşa'nın naaşının bir araştırma ve kazı ile Türkiye'ye nakledilmesi görevini yerine getirirler.

Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel ve Smintheion Kazı Ekibi, 1993 (Doç. Dr. Çiğdem Gençler Arşivi).

Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel 1998-2013 yıllarında Doğu Akdeniz'deki en büyük Roma yerleşimlerinden biri olan Salamis'teki kazı ve araştırmalara, buradaki araştırmaları kurumsal olarak yürütecek olan Doğu Akdeniz Üniversitesi, Arkeoloji ve Kültür Varlıklarını Araştırma Merkezi'ne de (AKVAM) başkanlık eder. Salamis antik kenti 1974 yılından sonra terkedilmiş ve hiçbir sistematik araştırma yapılmamıştı. Özgünel ve ekibi 1998 yılındaki ilk sezonda antik kenti ve sorunlarını tanımaya çalışmış 1999 yılından itibaren de 15 sezon boyunca kazı ve araştırmaları yürütmüştür. Salamis'te ikinci hamam kompleksi, cadde sistemi, su yapıları ve erken dönem bulguları gün ışığına çıkarılmıştır. Özellikle ikinci Roma Hamamı'na ait iyi korunmuş durumdaki heykeltıraşlık eserleri bu süreçteki dikkate değer eserlerdir. Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel Salamis Kazısı ile unutulmuşlağa terkedilmiş, yıllar içerisinde doğa ve insan faktörleri ile tahribatların yaşanmaya başladığı bu önemli antik metropolün yeniden kontrol edilebilir, koruma-kullanma dengesinin oluşmaya başladığı bir kültürel miras alanına dönüşmesini sağlamıştır.

Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel Salamis'te öğrencileriyle birlikte çalışma programı üzerinde hazırlık yaparken, Eylül 1998 (Kazı Arşivi).

Coşkun Hoca (Patronus) Depo-Müzenin sundurmasından çalışmaları izlerken (Doç. Dr. Ayşe Gül Akalın Arşivi).

Prof. Özgünel 2000 yılında Zeugma'da başlayan kurtarma kazılarında ekibiyle birlikte bir sezon görev alır. 2003-2005 yılları arasında da İonia Bölgesi'ndeki Erythrai'de (İldırı) yüzey araştırmalarına başkanlık etmesi bu önemli İon şehrinde kazı ve araştırmaların yeniden başlamasına vesile olur. Prof. Özgünel 1990'lı yıllarda danışman olarak görev aldığı kültürel miras alanlarının korunmasına yönelik çalışmaların yanında özellikle 2000'li yılların başında Türkiye'nin önemli enerji projelerinde danışman ve arkeolojik saha sorumlusu olarak görevler üstlenir. 2008 ile 2010 yılları arasında Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ODTÜ arasındaki bir protokol kapsamında gerçekleştirilen Nemrud Kommagene Koruma Geliştirme Programı'nda Adıyaman'daki arkeolojik araştırmaların başkanlığını da yürütür. 1990'lı yıllardan 2020 yılına kadar Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarında ve Yüksek Kurulda Üye olarak görev yapar. ICOM Türk Milli Komitesi üyeliği görevlerini yürütür.

Gülpınar'daki kazıların dönüm noktası 2000'li yıllar olur. Özellikle 2000 ile 2009 arasındaki on yıllık süreç artık kazı çalışmalarının tapınak temellerinin tamamen dışına yönelir. Uzun yıllardır toprak üstü kalıntıları ile varlığı bilinen ancak imkansızlıklar nedeniyle arkeolojik olarak araştırılmayan alanlara öncelik verilmesi bu yıllarda mümkün olur. Tapınağın yakınlarındaki kutsal su kaynağı, bu kaynağın iletim hattı ile tapınak çevresindeki özellikle Erken Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlendirilen rezervuarlar bu yıllarda kazılır, araştırılır ve onarırlar. Gülpınar'daki çalışmaların üçüncü on yıllık dönemi artık tapınak alanı çevresindeki araştırmaların yayıldığı, söz konusu alanlarla ilgili onarım ve yayın çalışmalarının hız kazandığı bir dönem olur. Bu çalışmalar içinde özellikle Kuzeybatı Ege'deki en ilginç Geç Neolitik- Kalkolitik Dönem'de iskân görmüş olan Gülpınar Prehistorik Yerleşimi ortaya koyduğu sonuçları ile dikkat çeker.

Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel başkanlığındaki son çalışma dönemi olan 2010 ile 2020 yılları arasında ise yaklaşık 30 yılı geride bırakan hem kazı alanında hem de çevresinde önemli aşamaları geçmiş olan bir arkeolojik kültürel miras alanının en verimli olduğu dönemlerdir. 2010 yılından başlayarak Smintheion'daki arkeolojik araştırmalar batıya doğru genişletilir. Bu dönemde yürütülen kazılar sırasında ortaya çıkarılan Roma Dönemi mermer salon çevresinde yazıtlı heykel kaideleri bir taraftan Smintheion ile Alexandria Troas arasındaki ilişkiyi ortaya koyarken diğer taraftan Apollon Smintheus Kutsal Alanı'na dikilmiş olan heykellerle ilgili önemli bilgiler de vermektedir.

Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel 2020 yılında aktif kazı başkanlığı görevini öğrencisi Doç. Dr. Davut Kaplan'a devrederken 40 yılını verdiği Gülpınar'da unutulmaya yüz tutmuş bir kült alanının bugün heykeltıraşlık eserleri, su yapıları, prehistorik yerleşimi ile çok iyi düzenlenmiş bir kültürel miras alanına dönüştürülmesine olanak sağlayarak geleceğe miras bıraktı. Aynı zamanda yıllar içerisinde bir okul ve ekol haline gelen "Gülpınar Arkeoloji Okulu" bünyesinde günümüzde aktif olarak çeşitli kazıları yürütmekte olan pek çok arkeoloğun yetişmesinin önünü açtı. Bu hedef doğrultusunda yine bölge arkeolojisine değerli katkıları olan Prof. Dr. Elmar Schwertheim ile kurduğu dostluğu bilimsel bir iş birliğine dönüştürerek sayısı ona yaklaşan genç araştırmacının Almanya-Münster'de eğitim görmesine olanak tanıdı. Bir bilim insanı olarak ürettiği projeler, yönettiği kazı ve araştırmalar, danışmanlığını üstlendiği 34 yüksek lisans 15 doktora tezi çalışması ve yayınları ile Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel sadece çalışkan ve üretken bir hoca olarak değil hem Troas Arkeolojisi'nin hem de Anadolu Arkeolojisi'nin unutulmaz isimleri arasındaki haklı yerini almıştır.

2010'lu yıllar, Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel ve Ekibi Gülpınar Kazievi Bahçesi (Prof. Dr. Turan Takaoğlu Arşivi).

Neşe Özgünel ve Coşkun Özgünel.

1962 yılında başlayan arkeoloji serüveninde 1969 yılından itibaren hep yanında olan, kazı ekiplerinin manevi kardeşi, ablası ve annesi olan değerli eşi Arkeolog Neşe Özgünel de 55 yıl boyunca Coşkun Hocamızın sadece kıymetli hayat arkadaşı olarak değil her daim mesleki yaşantısına destek veren bir meslektaşı olarak da itici bir güç olmuştur.

Sevecen kişiliği, güçlü iletişimi, babacan tavırları, sadece kendisi ile birlikte çalışan öğrencileri için değil ışık gördüğü her genç için de yol gösterici ve destekleyici olan, "Hocaların Hocası" unvanını taşıyan Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel'in manevi varlığı biz öğrencileri arasında yaşamaya devam edecektir. Huzurla uyuyun Coşkun Hocam yetiştirdiğiniz akademik kadrolar bugün Anadolu'nun dört bir yanına dağılarak gittikleri her yerde arkeoloji bilimini öğrettiğiniz gibi en iyi biçimde icra etmeye ve sizlere layık öğrenciler yetiştirmeye devam edecektir.

Prof. Dr. Ahmet Coşkun Özgünel'in Yayınları (Seçilmiş)

1. C. Özgünel, "Geomterischen Vasen aus Dirmil." *Belleten* XL(157):1976, 3-53.
2. C. Özgünel, "Spätgeometrische Gefäße aus Karien." *AA* 1977, 8-13.
3. C. Özgünel, "Hüseyin Kocabaş Koleksiyonunda Bulunan Attika Geometrik Kapları." *Belleten* XLI(161):1977, 1-27.
4. C. Özgünel, "Spätgeometrische Keramik in Bayraklı (Alt-Smyrna)." *Colloques Internationaux du Centre National de la Recherche Scientifiques* 1978, 17-26.
5. C. Özgünel, *Karia Geometrik Seramiği / Carian Geometric Pottery* (Ankara: 1979).
6. C. Özgünel, "Bayraklı Geometrik Seramiğinin Doğuşu ve Gelişimi" *VIII. Türk Tarih Kurumu Bildirileri* 1.Cilt, 1979, 487-499.
7. C. Özgünel, "Chryse-Apollo Smintheus Tapınağı Kazıları 1980-1981." *KST* 4:1983, 207-224.
8. C. Özgünel, "Batı Anadolu'da Miken Etkisi." *Belleten* XLVII(87):1983, 697-804.
9. C. Özgünel – G. Özturanlı, "Gülpınar Apollon Smintheus Tapınağı Kazıları 1982-1983 Yıllarında Gerçekleştirilen Kaide Onarım Çalışmaları." *KST* 6:1985, 391-401.
10. C. Özgünel, "1988 Yılı Gülpınar Kazıları." *Höyük Dergisi* 1:1988, 115-119.
11. C. Özgünel, "Das Fundament des Smintheion." W. Hoepfner – E. L. Schwandner (Hrgs.), *Hermogenes und die hochhellenistische Architektur. Internationale Kolloquium in Berlin von 28. Bis 29. Juli 1988* (Berlin: 1990) 35-44.
12. C. Özgünel, "Der Tempel des Apollon Smintheus in der Troas und die Ilias." *Nürnberger Blätter zur Archäologie* 7:1990/91, 49-53.
13. C. Özgünel, "1991 Yılı Gülpınar (Apollon-Smintheus Tapınağı) Kazı ve Onarım Çalışmaları." *KST* 14(1):1993, 509-514.
14. C. Özgünel, *Mykenische Keramik in Anatolien, Asia Minor Studien* 23 (Bonn: 1996).

15. C. Özgünel, "Smintheus Kutsal Alanı ve İlyada." *Şeker Sanat Dergisi* 2:1995, 22-23.
16. C. Özgünel – T. Gürdal, "Smintheion 1996- 1997." *KST* 20:1998, 111-124.
17. C. Özgünel, "Fethiye Arkeoloji Müzesinde Saklanan Geometrik Krater." *Studien zur Religion und Kultur Kleinasiens und des agaischem Bereiches. Studien zur Religion Festschrift für Baki Öğün, Asia Minor Studien* 39 (Bonn: 2000) 243-247.
18. C. Özgünel, *Smintheion. Troas'ta Kutsal Bir Alan* (Ankara: 2001).
19. C. Özgünel, "Gülpınar Apollon Smintheus Tapınağı Girland ve Boğa Betimlemeli Sütun Tamburları." C. Özgünel – O. Bingöl – V. İdil – S. Doruk – K. Görkay – M. Kadioğlu (eds.), *Günüşiğinde Anadolu Cevdet Bayburtluoğlu İçin Yazılar. Anatolia in Daylight. Essays in Honour of Cevdet Bayburtluoğlu* (İstanbul: 2001) 190-196.
20. C. Özgünel, "İlyada Destanı ve Apollon Smintheus Tapınağı." *Colloquium Anatolicum* I:2002, 53-99.
21. C. Özgünel, "Die falschen Denkweisen bei der Erhaltung des Kulturerbes." R. Aslan – S. Blum – G. Kastl – F. Schweizer – D. Thumm (eds.), *Mauer Schau: Festschrift für Manfred Korfmann*, Band 3, (Remshalden-Grunbach: 2002) 1193-1198.
22. C. Özgünel, "Geometrische Keramik von Alt-Smyrna aus der Akurgal Grabung." *Probleme der Keramikchronologie des südlichen und westlichen Kleinasiens in geometrischer und archaischer Zeit: Internationales Kolloquium*, Tübingen 24.3. - 26.3.1998 (Bonn: 2003) 69-89.
23. C. Özgünel, "Das Heiligtum des Apollon Smintheus und die İlias." *Studia Troica* 13: 2003, 261-291.
24. C. Özgünel, "Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal Cumhuriyet Kültürüne, Arkeoloji ve Sanatına Kişilik Kazandıran Bilge." *Tüba Diary/Günce*, Haziran 2003, 15-16.
25. C. Özgünel, "Kıbrıs Salamis Kazıları." *Anadolu Medeniyetleri Konferansları* 2003, 9-20.
26. C. Özgünel, "Ankara Turgut Tokuş Koleksiyonunda Saklanan Krater." T. Korkut – H. İşkan – G. Işın (eds.) *Anadolu'da Doğdu. 60. Yaşında Fahri Işık'a Armağan. Festschrift für Fahri Işık zum 60.Geburtstag* (İstanbul: 2004) 561-564.
27. C. Özgünel, "The Roman Bridge in Tuzla Valley." O. Belli (ed.), *60. Yaşında Sinan Genim'e Armağan Makaleler* (İstanbul: 2005) 516-525.
28. C. Özgünel, "Smintheion 2003 (24. Yıl)." *KST* 26(2): 2005, 303-310.
29. C. Özgünel, "Turgut Tokuş Koleksiyonunda Saklanan Miken Kapları." M. Alparslan – M. Doğan-Alparslan – H. Peker (eds.), *VITA Prof. Dr. Ali-Belkıs Dinçol'a Armağan* (İstanbul: 2007) 577-585.
30. C. Özgünel, "Kültür Mirasının Korunmasındaki Sorunlar (Deneme)." A. Mengi (ed.), *Kent ve Planlama - Geçmiş Korumak Geleceği Tasarlamak - Prof. Dr. Ruşen Keleş'e Armağan* (İstanbul: 2007) 47-52.
31. C. Özgünel, *Karia Geometrik Seramiği* (İstanbul: 2008).
32. C. Özgünel, "30. Yılına Doğru Gülpınar/Smintheion Kazıları." A. Akdemir – O. Demircan – S. Yılmaz – T. Takaoğlu – F. Erginal (eds.), *Ayvacak Değerleri Sempozyumu Bildiri Kitabı* (Çanak-kale: 2008) 39-46.
33. C. Özgünel – D. Kaplan, "2010 Yılı Gülpınar/Smintheion Kazıları (31. Yıl)." *KST* 33(1):2011, 145-172.

34. C. Özgünel, "Die Ergebnisse der neuen Ausgrabungen im Smintheion." T. Schulz (ed.). *Dipteros und Pseudodipteros. Bauhistorische und Archäologische Forschungen. BYZAS 12:2012*, 137-153.
35. C. Özgünel, "Smintheion'dan Bronz Artemis Figürü." G. Kökdemir (ed.) *Orhan Bingöl'e 67. Yaş Armağanı. A Festschrift for Orhan Bingöl on the Occasion of his 67th Birthday*. (Ankara 2013) 439-446.
36. C. Özgünel, "İlyada Destanı Işığında Apollon Smintheus Tapınağı." A. C. Özgünel – N. Özgünel (eds.), *Smintheion. Apollon Smintheus'un İzinde* (İstanbul: 2013) 29-75.
37. C. Özgünel, *Anadolu Miken Seramiği, Anadolu Ek Dizi II(1)* (Ankara: 2013).
38. C. Özgünel, "The Temple of Apollo Smintheus and the İliad." A. C. Özgünel – N. Özgünel (eds.) *Smintheion. In Search of Apollo Smintheus* (İstanbul: 2015) 15-63.

Prof. Dr. Erhan Öztepe